

MÉH e-HÍRLEVÉL

43. SZÁM, 2014. november 25.

SZERKESZTŐSÉGI

Kellett nekem konferenciázni....! Most aztán konferencia konferencia hátán! A múltkori kesergésekre kaptam ZsGy barátomtól egy jó kis karikatúrát, amit a hírlevélbe nem tehetek szerzői okokból, de mellékletként elmegy.

Felüldülésként pedig Nádas Péter olvasónk verse az okos fűtésről. Így tél előtt megszívlelendő tanácsokkal.
namzi

TARTALOMJEGYZÉK:

Hajrá BIO! Konferencia Ozorán	1. oldal
Hogyan fosztanak ki minket és a természetet a pénzünkön keresztül?	1. oldal
A fenntartható fejlődés esélyei globális, hazai és helyi viszonyok között	2. oldal
Helyi közösségek fenntartható kezdeményezései az energia-önellátásban	2. oldal
Komposztkazán-készítő kaláka	3. oldal
XXVII. Biokultúra Tudományos Nap	3. oldal
Bolyavári Esték	4. oldal
Fűszerek és gyógynövények termesztése a biokertben	5. oldal
REGÉLŐ NAPTÁR, Ráhangoló	6. oldal
Dél-somogyi helyi termékek piacra jutásának segítése	7. oldal
Nádašpétér: Okos fűtés	7. oldal

HAJRÁ BIO!

A rendezvény helyszíne: Ozorai Vár tanácsterme, 7086 Ozora, Szabadság tér 12.

Időpontja: 2014. november 26., 10.00 óra

Szervezők: A Nemzeti Agrárgazdasági Kamara Tolna Megyei Szervezete, a Dél-Dunántúli Biokultúra Egyesület és a Magyar Biokultúra

Program:

- Ökogađalkodás jelen – jövő. Tóth Katalin, FM helyettes államtitkár
- NAK szerepe az ökológiai gađalkodók támogatásában és az ökológiai termékek népszerűsítésében.
Reznekai Rita, NAK vidékfejlesztési szakértő
- Konvencionális gađalkodásban rejlő hátrányok. Dr. Darvas Béla professzor
- Mitől bio a bio? Dr. Roszík Péter, Biokontroll Hungária Kft.

Az előadásokat követően állófogadásra várjuk vendégeinket, utána pedig lehetőség van a Pipo várkastély megtekintésére.

KÉPZÉS: HOGYAN FOSZTANAK KI MINKET ÉS A TERMÉSZETET A PÉNZÜNKÖN KERESZTŰL?

Képzés civil aktivistáknak a globális és helyi pénzügyeinkről és a fenntarthatatlan társadalom

összefüggéseiről

Helyszín: Fehér Páva Szálló, 1091 Budapest, Üllői út 7.

Szervező: Magyar Természetvédők Szövetsége

Tervezett program:

2014. november 28., péntek

10.00 – 10.10 Bevezető

10.10 – 13.00 A pénz és a globális pénzrendszer szerepe a fenntarthatatlan társadalom kialakulásában

Előadó: Bogár László, közgazdász

(A pénz, a kamatos kamat; pénzszivattyú; A Valutaalap, Világbank és társai; A neoliberais globalizáció árnyoldalai – kapitalizmus-kritika; Az EU mint közös piac, az euró szerepe; Alternatív pénzek)

13.00 – 14.00 Ebéd

14.00 – 16.30 Élelmiszer-spekuláció, földzsákmányolás agroüzemanyagok és a mögöttük álló pénzek (beleértve a KAP agrártámogatásokat is), A trójai egyezmények (EU-USA szabadkereskedelmi egyezmény /TTIP/, EU-Kanada szabadkereskedelmi egyezmény /CETA/)

Előadó: Fidrich Róbert, MTVSZ

2014. november 29., szombat

9.00 – 10.00 Milliárdok fenntarthatóságra vagy rombolásra? – EIB, EBRD és társai, EU-s fejlesztési pénzek Előadó: Éger Ákos, MTVSZ

10.00 – 13.00 A természet beárazása, ökoszisztéma szolgáltatások, a biodiverzitás finanszírozása

Energia szövetkezetek, erőforrás kvóta, pénzhelyettesítők a környezeti és szociális problémák megoldására

Előadó: Dr. Gyulai Iván, Ökológiai Intézet a Fenntartható Fejlődésért

13.00 – 14.00 Ebéd

14.00 – 16.00 Mit tehetünk mi? Helyi alternatívák, helyi közösségek, helyi és globális kampányok

További információ: Fidrich Róbert, MTVSZ, tel: (1)216-7297, email: fidusz@mtvsz.hu

A FENNTARTHATÓ FEJLŐDÉS ESÉLYEI GLOBÁLIS, HAZAI ÉS HELYI VISZONYOK KÖZÖTT

A fórum időpontja: 2014. december 2., kedd 14:00

Helyszíne: MTA Területi Bizottság Székháza, 3530 Miskolc, Erzsébet tér 3.

Szervezők: A Nemzeti Fenntartható Fejlődési Tanács, az Ökológiai Intézet a Fenntartható Fejlődésért Alapítvány, a Magyar Természetvédők Szövetsége és a SZTE JGYPK Interaktív Természetismereti Tudástár

Program:

14:00-14:10 Megnyitó

14:10-14:40 A fenntartható fejlődés megvalósításának esélyei. Globális kitekintés. Dr. Gyulai Iván,

Ökológiai Intézet a Fenntartható Fejlődésért Alapítvány, igazgató

14:40-15:10 Nemzeti Fenntartható Fejlődési Keretstratégia. Bartus Gábor, Nemzeti Fenntartható Fejlődés Tanács titkára

15:10-15:25 Kérdések és válaszok

15:40-16:00 Miskolc Város Fenntartható Fejlődés Stratégiája. Nagy Dezső, Miskolc Város Polgármesteri Hivatal, környezetvédelmi referens

16:00-16:20 A felemelkedés esélye: közösségi, bentlakásos kertgazdaságok, mentorált gazdálkodás fejlesztési lehetőségei Miskolcon. F. Nagy Zsuzsanna, Ökológiai Intézet a Fenntartható Fejlődésért Alapítvány, munkatárs

Jó gyakorlatok bemutatása:

16:20-16:40 Szociális farmgazdálkodás: Szimbiózis Alapítvány, Baráthegyi majorság. Jakubinyi László, elnök

16:40-17:00 Hernádszentendrából BioSzentandrás? Üveges Gábor, Hernádszentandrás, polgármester

17:00-17:20 Kérdések, válaszok, fórum

Regisztráció: Kérjük, hogy regisztrációjukat az Ökológiai Intézet Alapítvány címére (iroda@ecolinst.hu) küldjék (név, szervezet/intézmény, elérhetőségek).

HELYI KÖZÖSSÉGEK FENNTARTHATÓ KEZDEMÉNYEZÉSEI AZ ENERGIA-ÖNELLÁTÁSBAN. MŰHELYKONFERENCIA

A rendezvény időpontja: 2014. december 3., szerda, 10:00-15:00

Helyszíne: IKSZT, Tényő, Györi u. 57.

Szervezők: A Nemzeti Fenntartható Fejlődési Tanács, a Reflex Környezetvédő Egyesület, a Magyarországi Éghajlatvédelmi Szövetség és a Magyar Természetvédők Szövetsége

Programtervezet:

10:00-10:10 Megnyitó Varga Gábor polgármester, Tényő

10:10-11:30 Nemzeti Fenntartható Fejlődési Keretstratégia. Bartus Gábor, az NFFT titkára
Támogatási lehetőségek 2014-2020 között. A Nemzeti Fejlesztési Minisztérium képviselője
Légből kapott energia, a megújuló energiák népszerűsítése. Szabó Krisztina, a Reflex Környezetvédő Egyesület programvezetője

Közösségi energia. Botár Alexa, a Magyar Természetvédők Szövetségének programvezetője

12:00-14:00 Helyi példák az energia-önellátásban. Fórumbeszélgetés helyi települések mintái alapján
A programtervezetben bemutatott példák mellett várjuk részvevőink rövid bemutatóit is!

Kérjük, jelezze a jelentkezési lapon, amennyiben szeretné röviden saját példáját ismertetni!

KlímaSztárok– európai és hazai minták a közösségek energia önrendelkezésében. Lajtmann Csaba, a Magyarországi Éghajlatvédelmi Szövetség elnöke

Megújuló energia Gyarmaton. Szabados Péter, Gyarmat település polgármestere

Kajárpéci tanulságok. Laki György, Kajárpéc település polgármestere

A tényői önkormányzat napelemes fejlesztéseinek tapasztalatai helyszíni bemutató. Varga Gábor, Tényő település polgármestere

15:00 Fakultatív program: a tényői atombunker megtekintése

A részvétel a rendezvényen ingyenes, de regisztrációhoz kötött. Kérjük, hogy a jelentkezési lapot legkésőbb 2014. december 1. 11:00 óráig juttassa el a reflexegyesulet@gmail.com címre!

Bővebb felvilágosítás a rendezvényről: Lajtmann Csaba, lajtmann@gmail.com, 06 30 232 6658

KOMPOSZTKAZÁN KÉSZÍTŐ KALÁKA

El tudtok képzelni egy „kazánt”, ami nem füstöl, hanem gőzölög? Amibe nem teszünk fát vagy brikettet, hanem kerti hulladékot, aprítékot, trágyát? Ami igazán költséghatékonyan működik, sőt elsősorban hulladékkal lehet "felfűteni"?

A komposztkazán egy nagyon régi fűtési módszer, amit több száz évvel ezelőtt a Templomos Lovagok kastélyaik fűtésére is használtak! Ez az alapötlet tovább fejlesztetve melegvíz előállítására is alkalmas, így fal- vagy padlófűtésre, fürdésre is nyerhetünk vele hőt!

A komposztkazán építését kaláka formában végezzük. A kaláka csoportosan, együtt, önként elvégzett munkát jelent, amit akár hivatalosan is lehet művelni. A résztvevők megismerhetik a komposztkazán működésének lényegét, építésének lehetséges módját, és egy működőképes, valódi komposztkazán közös megépítése során gyakorlati tapasztalatokkal is gazdagodunk.

Ideje: 2014. december 6-7.

Helye: Kispitye Permatanya, Kecskemét, Hetény-Szarkás

Bővebben: https://www.facebook.com/events/1476433149248220/?ref=6&ref_notif_type=plan_user_invited

Jelentkezés:

XXVII. BIOKULTÚRA TUDOMÁNYOS NAP

Időpont: 2014. december 13. (szombat)

Helyszín: MOM Kulturális Központ, 1124 Budapest, Csörsz u. 18.

Téma: Az ökológiai gazdálkodás fejlődésének lehetőségei 2014-2020 között

Témakörök:

- az ökológiai Akcióterv célkitűzései
- tervezett támogatások
- megvalósításban közreműködő szervezetek
- gyakorlati tapasztalatok, lehetőségek

A konferenciával egyidőben:

- ökotermék-kiállítás és -vásár
- Év Bioterméke verseny

A rendezvényen idén is lesz lehetőség kiállítónak jelentkezni, illetve az Év Bioterméke versenyre benevezni. A felhívás és a jelentkezési lap letölthető:

<https://drive.google.com/file/d/0Bwjyig1BHf95a3VYZXNsOUoyY3c/view>

Idén átadásra kerülnek a **Pro Biokultúra díjak** is, amellyel azok tevékenységét szeretnénk elismerni, akik valamilyen formában sokat tettek az ökológiai gazdálkodás fejlődéséért, annak terjesztéséért.

A rendezvényt biotermékekből készült állófogadás zárja. Az állófogadáson részt venni 500 Ft-os kóstolójegy ellenében lehetséges.

A rendezvény látogatása INGYENES!

BOLYAVÁRI ESTÉK

Időpont: 2014. november 28. **Tóth Bálint: Az Úr megkeményíté a Faraó szívét?**

Az „Oszd meg és uralkodj?” technika alkalmazása a történelemben és a jelenben

Az „Oszd meg és uralkodj” módszerét általában a Római Birodalomhoz kötjük a közgondolkodásban. Lényege, hogy egy hatalom az ellenségei között viszályt szít, így azok egymás elleni harcra fordítják erejüket, s nem az adott hatalomnak kell legyőzni őket. A történelem során ennek a módszernek számos változata kialakult. Sok esetben például a hatalom a megosztó technikát nem ellenségei, hanem saját sorai között alkalmazza, saját alattvalóit játssza ki egymás ellen – vagy akár önmaguk ellen...

Hogyan jelentkezik mindez a közelmúlt és a jelenkor eseményeiben? 1848, kiegyezés, két világháború, Trianon, '56, rendszerváltás, 2006...

Időpont: 2014. december 5. **Tóth Ferenc: "Ítéld, hogy megítéltes!"**

Az előadások este 7-kor kezdődnek.

Helyszín: BolyaFészek, 1067 Budapest, Csengery utca 62/b. fsz. 1.

Elérhetőségek: távbeszélő: 312-68-77, Panni: 06-20/237-33-20, távlevél: bolyanyo@freemail.hu és

bolyapo@gmail.com

MEGHÍVÓ

A Kishantosi Vidékfejlesztési Központ Közhasznú Nonprofit Kft. és a Mezőföld Népiskolai Társaság tisztelettel és szeretettel meghívja Önt

A FŰSZEREK ÉS GYÓGYNÖVÉNYEK TERMESZTÉSE A BIOKERTBEN

c. egész napos programjára

Időpont: 2014. november 29-én 11 órától 16.30-ig

Helyszín: Kishantosi kastély

11.00 - 13.00 A veteményeskert gyógynövényei – Lechner Judit – kertészmérnök, biotermelő

Társítások, jó szomszédok a kertben és a fazékban, rovarriasztó – és csalogató növények. Kapor, bazsalikom, bűdöske, körömvirág, snidling, sarkantyúka, csombor, nadálytő, menták, citromfű, lestyán. A gyógynövények szaporítása, magvetés, tőosztás, dugványozás.

13.00 - 14.00 EBÉD

14.00 - 15.15 A kolostorkertek gyógynövény-hagyatéka – Lechner Judit -kertészmérnök, biotermelő

Szent László füve, orbáncfű, Csabaire-vérfű, szurokfű, kakukkfű, mediterrán eredetű fűszercserjéink helye a kertben, nevelésük, szárítás, felhasználás. Levendula, zsálya, rozmaring, izsóp, ruta, borsikafű, kövirózsa, kasvirág, ánizsmenta, aranyvessző.

15.15 - 16.30 Biokertek a magyar tájban – Lechner Judit - kertészmérnök, biotermelő

Védő sövények a kert körül gyógynövényekből, honos cserjéinkből. A kert élő közössége, madarak, rovarok, csigák szerepe a növények és a kert egészségének megőrzésében. Komposztálás, a komposzt érését segítő gyógynövények, pitypang, cickafark, csalán, kamilla, macskagyökér. A természetes gyepek gyógynövényei, vadvirágai.

Részvételi díj 3.000 Ft/fő, mely az ebédet is magában foglalja.

Minden érdeklődőt szeretettel várunk!

*A programra előzetes bejelentkezés szükséges az alábbi elérhetőségek valamelyikén
2014. 11. 27-én 10 óráig*

Tel: 30/514-5274, 30/3850-379 Fax: 25/506-021

E-mail: kishantos@enternet.hu

REGÉLŐ NAPTÁR – RÁHANGOLÓ

A magam részéről ahhoz a korosztályhoz sorolom magam, aki élete egyharmadát élte úgy le, hogy elődeihez csupán az ilyen olyan széljáráshoz igazított történelemkönyvek lapjain jutott el. Életem deléhez közeledve, találkoztam valakivel, aki beoltott, és beindította bennem a lappangó tudást mindezekről. Azóta tudom, hogy a hagyomány az előttünk élt magyar emberek élettapasztalatainak gyűjteménye arról, hogy hogyan lehet élni alkotva, örömben, egészségben, szabadságban minden teremtett élővel karöltve itt, a Föld nevű bolygón. Az élettörvények állandósága miatt ezért a hagyomány sosem lesz ósdi, ódivatú és legkevésbé sem avul el. Az éppen élők tehetnek hozzá, megtehetik, hogy nem használják, de hatályon kívül nem helyezhetik.

Sok-sok nemzedék váltotta egymást, sok kísérlet lezajlott az évezredek alatt, míg megszületett a magyar műveltség ága boga, mely elvitathatatlanul a mienk. Mára a régészet, genetika a nyelvészet vívmányainak köszönhetően egyre nyilvánvalóbb, hogy a magyar nép és műveltsége sokkal régebbi, mint az a felszínen volt tartva az utóbbi pár száz évben. Leírások és a népemlékezet erre a leginkább alátámasztó érvényű többek között a hun – avar – magyar – székely népek azonosságát illetően. A másik ide tartozó nyelvünk ősisége, melyről minden valamire való nyelvész már tudja ezt. A számítógépes nyelvtani, szóképzési elemzések mind kivétel nélkül alátámasztják, hogy a magyar nyelv messze több és összetettebb más nyelvektől. Ugyanakkor egyszerűbb is azoknál, hiszen szókraik, szókapcsolatai révén ugyan sok millió szavunk létezik és bármikor szaporítható, viszont a néhány ezer két és három hangos szógyökök ismeretével bármelyik bármikor érthető. Ezzel a logikával magyarázzuk mi a világot, a konyhában a gyógyításban az épített és természetes környezetben, versben és prózában, közösségi életben, képzőművészetekben és zenében. Mely így könnyedén felfedi titkait és nemesen egyszerű összefüggéseit. S az, aki valóban tudja a világ működését és aszerint is él, nem igazán riogatható semmiféle pénz vagy hatalomvezérelt érdekekkel. Azok, akik az utóbbi évezredekben ellenünk fordultak, belénk tört a bicskájuk. A természet rendje folyton folyvást kivetette magából az oda nem illő elemeket. Népünk, a magyar olyan mély és ezért biztos alapokkal rendelkezik, mely mindannyiunk örömben, békében és szabadságban eredő mindennapjainak feltétele. Vegyük hát birtokba újra bölcs elődeink hagyatékát, mely éppen most a legidősebb mindannyiunk alapvető létérdeke is egyben.

Mindannyiunk vágya tartalmas dologidő, boldog és szép család, sikeres életút, együtt örömködés.

Kiadványunk ehhez kíván segítséget nyújtani a készítők szemszögéből tárgyálva a szívükből jövő üzeneteket, tapasztalatokat.

Szeretettel és barátsággal

Czékmesi Csaba T: 30-5941405, regelofolyoirat@gmail.com

(A 2015-ös naptár elsősorban a Kaposvár környéki olvasók számára hozzáférhető a szerkesztőnél:

namzi 30/9742567, 2.500 Ft/db áron)

DÉL-SOMOGYI HELYI TERMÉKEK PIACRA JUTÁSÁNAK SEGÍTÉSE

Két napos workshop **rendezvény**

Időpont: 2014. december 8-9.

Helyszín: Kadarkút, Petőfi u. 1. (id. Kapolyi Antal Művelődési Ház)

Program:

1.nap

A helyi termék előállítás és forgalmazás jogi szabályai

2.nap

A helyi termékek piacra jutásának marketing lehetőségei

A kezdési időpont mindkét napon: 9.30

A rendezvényen büféétekezést biztosítunk.

Regisztráció: A rendezvényen való részvétel ingyenes, de regisztrációhoz kötött

Regisztrálni a barkaalpityany@t-online.hu e-mail címen, vagy a 06-20-373-1952-es telefonon lehet 2014. december 3-ig.

Okos fűtés

(fával, alig füsttel, jó hatásfokkal)

Télén kivett keményfát
Száríts egy-két évén át;
S aprítva még kályhánál:
Légyen **szárazb száraznál!**
Így rakj fészket kályhába!
Kémény légyen fűtve ám,
Huzat csak így járja át.

Tűzfészékben tűz-tojás:
Gyúló anyag - lángra vár.
Tűzet **rá gyújts, ne alá!**
Kürtön huzat húzza már:
Fölröppen a tűzmadár.

Forró térben él a láng,
Fölhevített lég táplál.
Így nem kormol; ég sárgán,
Itt-ott fehér az izzás
És **nem füstöl** majd a láng,

S így nem fül a külvilág...
Ha elül a lobogás
Levegőjét **lent** lezárd!
Forró tömeg éjén át
Tartja hővel a lakást.

A Magyar Élőfalu Hálózat e-hírlevelét *szerkesztette*: Zaja Péter, elérhetőség: namzi@tvn.hu
Lektorálta: Farkas Judit
Munkánkat támogatja: A Magyar Élőfalu Hálózat és a Visnyeszéplaki Faluvédő és Közművelődési Egyesület

„A rossz sikeréhez elég annyi, hogy a jók nem csinálnak semmit.”   In memoriam Mese